

OSMANGAZİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OSMANGAZİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
**2015-2016 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
MAYIS AYI BÜLTENİ**

İÇİNDEKİLER

- ÇOCUK VE KİTAP.....2
- ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ.....6
- ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ YAŞAYAN ÇOCUKLARIN
AİLELERİNE ÖNERİLER.....10
- ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ YAŞAYAN ÇOCUKLARIN
ÖĞRETMENLERİNE ÖNERİLER.....11
- KİTAP ÖNERİLERİ.....13
- FİLM ÖNERİLERİ.....14

ÇOCUK VE KİTAP

Çocuğunuz kitap okumayı sevmiyor mu? Önüne bir kitap koyduğunuzda okumamak için bin türlü bahane mi uyduruyor?

Mesele biraz daha karmaşık, biraz daha can sıkıcı da olabilir. Çocuğunuz küçükken kitaplara bayılıyordu. Her akşam uyumadan önceki okuma saatini ipe çekiyordu. Sizin ona kitap okumanız için, hatta aynı kitabı tekrar okumanız için yalvarıyordu. Sonra çocuğunuz biraz büyüdü, okula başladı ve GÜM! Bir anda kitaplardan fellik fellik kaçan bir çocuğa mı dönüştü?

Aslında bu o kadar da büyük bir mesele değil. Çocuğunuz artık kitap okumayı sevmiyorsa onun gerekçelerini anlamamız gerekiyor...

* Çocukların kitap okumayı sevmemesinin en bilinen nedeni ebeveynin kitapla kurduğu ilişkide yatıyor: Okuyan anne babalar olarak örnek olmanız çocukta heves yaratır. Siz kitap okumuyorsanız, o da okumaz. Yapmadığınız bir şeyi ona yaptırmak istemenize doğal olarak sert bir tepki gösterecektir.

* Terazinin bir kefesinde kitaplar var. Diğer kefesindeyse bilgisayar oyunları, internet ve televizyon var. Bir yanda sözcükleri okuyup, kavrayıp, anlamlandırarak zihinde canlandırmanız gerekiyor. Diğer yanda her şey hazır: Hem görsel, hem işitsel, rengârenk bir ekran; zorlu bir rakip...

* Çocukların günlük programları aslında hayli yoğun... Okula gidiyorlar. Sonra bazen etüde kalıyorlar. Bir kurstan diğerine gönderiliyorlar. Arada kalan zamanlarda arkadaşlarıyla vakit geçiriyorlar. Ee? Sonra yatma vakti geliyor. Bunca işin arasında şimdi oturup bir de kitap mı okuyacaklar?

* Okumaya yeni başlayan bir çocuğunuz varsa, ondan şu cümleleri duymamız olası: “Çok zor!” veya “Çok sıkıcı!” ya da “Bu kitap hiç eğlenceli değilmiş.”

Bu liste uzayıp gider. Gelelim önerilere... Başlıca amaç kitapları ve okumayı çocuğunuza cazip hale getirmek.

- ✚ Çocuklar henüz okumayı bilmiyorken, kendilerine kitap okunmasından çok keyif alırlar. Hele bir de güzel resimleri olan bir kitapsa... Gelin görün ki, çocuklar okumayı öğrendiklerinde “bir geçiş dönemine” giriyorlarmış. Harfleri birleştirip sözcüklere dönüştürmek ve anlamlarını kavramakla o kadar uğraşıyorlarmış ki, okumadan keyif alacak halleri kalmıyormuş. O yüzden resimli kitaplardan bir anda resimsiz, sadece sözcüklerden ibaret kitaplara geçmek yanlış bir davranış.
- ✚ Çocuklar kitapları daha kapağını görür görmez yargırlar. Eğer kitabın çekici bir kapağı yoksa çocuğunuzun o kitabı okumasını beklemeyin.
- ✚ Çocuğunuz kitap okumayı sevmiyor mu? Peki sevdiği şeyler neler? Bisiklete binmek mi, ejderhalar mı, yoksa trenler mi? Ona içinde bisiklet, ejderha ya da trenlerin olduğu kitaplar alın.
- ✚ Adı üstünde: “Çocuk kitabı”. İçinde daha fazla eğlence, daha fazla heyecan, daha fazla şaka olmalı.
- ✚ Kitaplarda yazanlar kadar resimlere de dikkat edin. Çocuklar yazıdan önce resimleri okurlar. Bu nedenle içerik kadar resimlerde de nitelik arayın. Re-simler yazının görsel ifadesidir. Resim ve yazı ne kadar iyi eşleşmişse, çocuk da kitapla o kadar bütünleşir.
- ✚ Çocuklar bölümleri olan kitaplardan hoşlanırlar. Artık aşına oldukları kahramanların başından geçen olayları anlatan ve her seferinde kendi sonu olan bölümlerden oluşan kitapları, devamlılığı olan ve düğümün finalde çözüldüğü kitaplara göre daha rahat algırlar.
- ✚ Çocuğunuz kitap okumuyor diye çok fazla söylenmeyin. Kitap okumanın ne kadar önemli olduğunu anlatıp çocuğu sıkmayın. Ne kadar çok konuşursanız, çocuğunuz o kadar inatlaşacaktır. Bunun yerine tüm ailenin kitap okuduğu bir zaman dilimi belirleyin. Çocuğunuz isteksiz de olsa o zaman diliminin kitap okumaya ayrıldığını bilecektir. Bu zaman diliminde istediği kitabı okusun.
- ✚ Çocuğunuzun okuma biçimini eleştirmeyin.
- ✚ Çocuğunuzun seçtiği kitapları eleştirmeyin. Sonuçta o kitabı okuyacak olan kişi o, siz değilsiniz.
- ✚ Çocuklar harçlık almayı severler. Çocuğunuza verdiğiniz harçlığa minik bir “kitap fonu” ekleyebilirsiniz. Çocuğunuz bu fonu size göre uyduruk bir kitap ya da dergiye harcadı diye de sakın üzülmeyin. Çünkü her şartta onu okumaya teşvik etmiş olacaksınız.
- ✚ Çocuklar muhatap alınmayı severler. Çocuğunuzun bir dergiye üye yapın. Böylece çocuğunuz kendi adına posta almanın ve bir şeyleri sahiplenmenin heyecanını yaşarken okumaktan da keyif alacaktır.

OSMANGAZİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

- ✚ Çocuğunuz kaç yaşında olursa olsun ona yüksek sesle kitap okumaktan çekinmeyin. Bunun onu okumaya heveslendirmenin en iyi yollarından biri olduğunu aklınızdan çıkarmayın.
- ✚ Çocuklar ilgi çekmek isterler. Çocuğunuz size bir şeyler okumak istiyorsa onu sabırla dinleyin.
- ✚ Çocuklar bir yerleri, bir şeyleri kişiselleştirmenin ustasıdır. Çocuğunuzun odasında kitaplarını dilediği gibi yerleştirebileceği minik bir alan ayarlayın. İnanın, o minik alandaki kitaplar maya gibi kabararak çoğalacaktır.

- ✚ Çocuklar ebeveynleriyle özel gezilerden keyif alırlar. Çocuğunuzun elinden tutun ve birlikte bir kütüphaneye gidin. Çocuğunuz ortama ilgisiz görünse bile aldırmayın. Daha sonraki gezilerinizde aralığı sıklaştırarak çocuğunuzla birlikte kütüphaneye uğramaya devam edin ve bu ziyaretleri düzenli hale getirmeye çalışın. Çocuğunuzla birlikte kütüphanecinin gizemli yaşamı hakkında öyküler uydurmayı unutmayın
- ✚ Çocuklar alış veriş fırsatını kaçırmazlar. Çocuğunuzla birlikte bir kitapçının müdavimi olun.
- ✚ Çocuklar hediyelere bayılırlar. Çocuğunuza çok istediği bir çizgi roman, dergi ya da kitap ısmarlayın. Bırakın, okumanın tadını çıkarın.

- ✚ Çocuklar uğraştıkları şeyden kolayca sıkılabilirler. Çocuğunuz başladığı kitabı bitirmeyip bir kenara bırakıyorsa, aldırmayın. Onu bitirmeye zorlamak işe yaramayacaktır. Hem siz başladığınız her kitabı sonuna kadar okudunuz mu bakalım? (Eğer çocuğunuzun başladığı kitabı bitirmesi gerektiğine inanıyorsanız, onun yarım bıraktığı kitabı siz okuyun, bunu ona gösterin ama asla suçlayıcı bir ifade kullanmayın. Kitap size de sıkıcı gelebilir. Bunu çocuğunuza söyleyin. Muhtemelen hemen başka bir kitaba başlayacaktır)
- ✚ Çocuklar akıl vermeyi severler. Çocuğunuzdan size kitap tavsiye etmesini isteyin. Onun tavsiyesine uyun ve kitabı okuyun. Sonra kitap hakkında onunla sohbet edebilirsiniz.
- ✚ Çocuklar sahiplenmekten haz duyarlar. Çocuğunuzun adı yazılı bir mühür ya da ona özel tasarlanmış etiketler yaptırın. Kitaplarına mührünü basmaktan ya da etiketlerini yapıştırmaktan büyük keyif alacaktır. Zamanla size ait olan kitaplara da bu mühür basılır ya da etiket yapıştırılırsa, tartışmaya girmeyin ve kaderinize razı olun.
- ✚ İlginç bulduğunuz dergi ve kitapları evin sağında solunda unutun. Çocuğunuzun ilgisini çekecek gazete haberlerini kesip buzdolabına asın.
- ✚ Televizyon ve bilgisayarı çocuğunuz uyuduktan sonra açın. Bunlar yerine, çocuk uyanırken birlikte kitap okuma saatleri düzenleyin.

- ✚ Kitap almak için kitapçıya birlikte gidin. Kitap seçiminde çocuğunuzun isteklerini de göz önünde tutun.
- ✚ İçinde okuma etkinliğinin olduğu, kartların çekildiği, talimatların verildiği masa oyunları oynayın.
- ✚ Çocuğunuzun başucuna bir gece lambası koyun ve kitap okumak isterse fazladan yarım saat uyanık kalabileceğini söyleyin.
- ✚ Çocuğunuz okumayı öğrense bile ona yüksek sesle kitap okumaya devam edin. Onun da size okuması için çocuğunuzun teşvik edin.

- ✚ Büyük çocuklarınızı küçük kardeşlerine kitap okumaları için teşvik edin. Çocuklar seyircilerinin olmasından hoşlanırlar.
- ✚ Çocuğunuza bir kitap ayrıca armağan edin. Her kitabı ya da her bölümü sonuna kadar okumak zorunda olmadığını, sıkıldığı zaman ayrıca kullanıp ara verebileceğini söyleyin.
- ✚ Okuma eylemi sadece kitapları kapsamaz! Lokantadaki yemek menüsü, tabelalar, yiyecek ambalajlarındaki yazılar... Okunacak çok şey var. Önde giden arabanın plakasından sözcük türetmek de bir yöntem olabilir.
- ✚ Çocuğunuzun bir yetişkinle mektuplaşmasını sağlayabilirsiniz.
- ✚ Grafik tasarım da nitelikli yazı ve resim kadar önemlidir. Kitapta kullanılan malzeme ve sayfa düzeninin özenli olmasına dikkat edin. Aksi takdirde çocuk kitaba ilgi göstermeyebilir.
- ✚ Kitaplarda “iyi” kadar “kötü”nün de gösterilmesi gerekir. “İyi”lerin aşırı vurgulandığı, gereğinden fazla “öğretici, ders verici” kitaplardan kaçınmın. Aksi takdirde çocuk kendi doğrularını seçme becerisi kazanamaz.
- ✚ Her kitabın çocuğa bilgi ya da ders verme gibi bir zorunluluğu yoktur. Kitap, çocuğu eğlendirmek ve keyifli zaman geçirtmesini sağlamak için de okunur.
- ✚ Başka ülkelere ait kitaplar, çocuğun farklı kültürleri tanımasına, yeni bakış açıları kazanmasına yardım eder. Ancak bu kitapların iyi bir çeviriyle dilimize kazandırıldığından emin olun.

- ✚ Kalıpların dışına çıkan ve yaratıcılığı besleyen sıra dışı öyküler, çocuğun hayata bakış açısını genişletir.
- ✚ Kitabın dili çok önemlidir. Dilin düzgün ve akıcı kullanıldığından emin olun.
- ✚ Kitabı yazan ve resimleyen isimlerin tanınıyor olması güvenilirlik açısından olumlu bir referanstır.
- ✚ Çocuk edebiyatı da tıpkı resim, heykel veya müzik gibi bir sanat dalıdır. Çocuk kitabının “nasıl olması gerektiği” hakkında katı kurallar yoktur. Önemli olan kitabın çocuğun ilgisini çekmesi, ona farklı bakış açısı kazandırması ve haz vermesidir.

Not: Çocuğunuzun kitap okuma problemi sürüyorsa, bir uzmana danışmak gerekebilir. Okuma güçlüğü, görme problemi veya başka sorunlara (disleksi vs.) işaret ediyor olabilir.

Kaynak: <http://www.birdolapkitap.com/2010/02/26/kitap-okumayi-sevmeyen-cocugu-anlama-rehberi/>

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

Tanımı

Özel öğrenme güçlüğü, zekâsı normal ya da normalin üstünde olan bireylerin, standart testlere göre yaş, zekâ düzeyi ve aldığı eğitim göz önünde bulundurulduğunda okuma, matematik ve yazılı anlatım düzeyinin beklenenin önemli ölçüde altında olmasıyla tanısı konulan bir bozukluktur. **Okuma bozukluğu, yazılı anlatım bozukluğu, matematik bozukluğu ve başka türlü adlandırılmayan öğrenme bozukluğu** alt gruplarını içerir.

Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler dili yazılı ya da sözlü anlama ve kullanabilme için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında sorun yaşarlar. Özel öğrenme güçlüğü'nün bireyin dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma, matematik, akıl yürütme, motor ve organizasyon becerilerini olumsuz etkileyen yapısal bir sorun olması nedeniyle, bu güçlüğü olan bireyler örgün eğitim programlarında zekâ düzeyine ve yaşlarına oranla düşük başarı göstermektedirler. Bu durum bireyin eğitimini, mesleğini, sosyal ilişkilerini, günlük aktivitelerini ve benlik saygısını olumsuz yönde etkiler.

Özellikleri

Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler, öğrenmede çok önemli olan bilgiyi işleme sürecinin (bilginin alınması, düzenlenmesi, bellekte depolanması ve iletilmesi) bir kısmında ya da hepsinde sorun yaşayabilirler.

Araştırmacılar ÖĞRENME sürecinin 4 aşamasını ayırt etmektedirler:

1. Giriş (input) aşaması:	Gelen bilgilerin duyu organlarından beyine girmesi, algılanması aşamasıdır.
2. İşlem (entegrasyon) aşaması:	Gelen bilginin kaydedilmesi, organize edilmesi, anlaşılması ve işleme konulup yorumlanması aşamasıdır. Bu aşamada bilgiyi sıraya koyma, soyutlama, organize etme gerçekleşir.
3. Bellek (depolama) aşaması:	Bu aşamada, anlaşılan bilgi tekrar kullanılmak üzere depo edilir.
4. Çıkış (output) aşaması:	Beynin bilgiyi mesaj olarak hücrelere, kaslara, dil ya da motor etkinlik alanlarına göndermesi sürecidir.

Özel öğrenme güçlüğünde okul öncesi dönemden itibaren dil, algı, kavram, motor-koordinasyon, bellek, dikkat-konsantrasyon, sıralama, organizasyon, duygusal-sosyal alanlarda güçlükler görülebilmektedir.

Dil Alanı: Özel öğrenme güçlüğünde hızlı verilen işitsel uyarınları işleme ve ayırt etmede sorun yaşanmaktadır. Bu durum okuma güçlüğü yaşanmasının nedenlerinden birini oluşturmaktadır. Özel öğrenme güçlüğü olan bireylerde konuşmanın gecikmesi, sözcük dağarcığının yaşa uygun olmaması dikkat çekicidir. Bu bireyler sözcük bulmada, bilinen objeleri, eylem sözcüklerini isimlendirmede, ses ya da hecelerin ardışıklığını (şeftali-feştali vb.) öğrenmede, sözcükleri doğru telaffuz (para-pala vb.) etmede, basit kafiyeli sözcükleri (taç-maç vb.) öğrenmede zorlanır. Hikâye anlatmaya veya dinlemeye ilgi duymaz. Sesler ile ses sembolleri arasındaki bağlantıları öğrenmesi yavaştır. Sözcüklerdeki benzeşen sesleri (kız-kıs, mal-nal, kar-gar vb.)

algılayamaz. Bir sözcüğü seslerini ya da hecelerini (m-as-a, kel-i-me vb.) yanlış ayırır. Kısa bir süre önce öğrendiği bir sözcüğü tanıyamaz ya da okuduğu bir sözcüğü daha sonra gördüğünde tanımakta güçlük çeker. Yaşıtlarına oranla daha fazla okuma hatası yapar, okuma hızı düşüktür ve yüksek sesle okumaktan kaçınır. Bir metni okurken, satır, sözcük, hece, ses atlar, okuduğunu tekrar okur ve okuduğu yeri kaybeder.

Okurken ya da yazarken bazı sesleri, (b-d-p, m-n, f-v vb.) karıştırır. Gördüğü ses sembolü, sayı ya da sözcükleri (15-51, 6-9, b-d, ve-ev, ne-en vb.) ters okur ve yazar. Yazarken sözcüklerdeki seslerin sırasını (elma-empla vb.) karıştırır.

Bir yazılı metinde aynı sözcüğü farklı biçimlerde yazar. Yeni sözcükleri öğrenmede zorlanır. Dili hızlı bir şekilde işlemede (ne söylendiğini, ne istendiğini anlayamama gibi) sorun yaşar. Okuduğunu ve dinlediğini anlamada, düşüncelerini düzgün cümleler kurarak ve yazarak ifade etmede güçlük yaşaması nedeniyle okuma, yazma ve kompozisyon ödevlerini yapmada isteksizdir. Ders esnasında not tutma ve tahtada yazılanları vb. defterine geçirmede zorlanır.

Algısal Alan: Özel öğrenme güçlüğü olan bireyde eşleştirme (benzerlik, farklılık), sınıflandırma (boyut, renk ve şekillerine göre objeleri sınıflama) ve sıralama (büyükten küçüğe sıralama vb.), sözel yönergeleri karıştırma, uyarınları sınıflandırma, gruplandırma, sıralama, mekanı algılama güçlükleri ile yön karıştırma (kitabı ters tutma, ayakkabıları ters giyme) güçlükleri vardır. Özel öğrenme güçlüğü olan bireylerde görsel ve işitsel algı sorunları (ayrımıştırma, figür-zemin, hafıza alanlarında), dokunsal algı sorunları (dokunarak ayırıştırma ve tanımada güçlük çekme) ve kinestetik algı sorunları (dans, ip atlama gibi aktivitelerde zorlanma, mekânsal algı güçlükleri, mekânda yönelme, pozisyonu algılamada zorluk çekme, yön bulmakta zorlanma) görülmektedir.

Kavramsal Alan: Özel öğrenme güçlüğünde görsel uyarınları işleme ve ayırt etmede sorun yaşandığından ses sembolü, renk, sayı ve geometrik şekilleri öğrenme ve ayırt etme güçleşmektedir. Bu güçlüğe sahip bireyler, zaman, mekân ve yön kavramlarını öğrenmede yaşına uygun oyunları anlamada zorlanırlar. Akıl yürütme ve sorun çözmede güçlük çeker, yeni becerileri yavaş öğrenirler. Basit matematik işlemleri yaparken kâğıt ve kaleme ya da parmak hesabına gereksinim duyar, sayıların ardışıklığını, matematik sembollerini (+, x gibi) karıştırırlar. Çarpım tablosunu öğrenmede, matematik terimlerini ve kavramlarını anlamada, sınıf ve yaş düzeyine uygun matematik problemlerini çözmede zorlanırlar.

Motor-Koordinasyon Alanı: Özel öğrenme güçlüğünde okuma yazma gibi becerilerin yanı sıra ince motor beceriler, denge ve motor-koordinasyonla ilgili çeşitli sorunlar görülmektedir. Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler tekrarlandıkça otomatikleşmesi öngörülen motor becerilerde sorun yaşarlar. El tercihinde gecikir (sağ ve sol eli karışık kullanmak), yapboz, küpler, lego gibi oyuncaklarla oynamada zorlanırlar. Kalem hatalı tutar, şekillerin çizimine yanlış yönden başlar, geometrik şekillerin çiziminde (modelden bakarak doğru kopya etme) güçlük yaşarlar. İnce motor becerilerin yanı sıra kaba motor becerilerde ve koordinasyonda (ritmik hareket etmek, el çırpma,

merdiven inip-çıkma, sek sek oynamak, zıplamak, top atmak-yakalamak, ip atlamak ve bisiklet sürmek vb.) sorunlar yaşarlar. Bu bireylerin kazaya yatkın ve sakar (takılmak, sendelemek, düşmek, devirmek, düşürmek vb.) oluşları dikkat çekicidir. El yazıları bozuktur. Sağ ve solu karıştırırlar. Ayakkabı, kravat bağlamada, daha küçük yaşlarda düğme iliklemede ve yardımsız giyinmede zorlanırlar. Ardışık hareketler gerektiren takım sporlarında başarısızdırlar.

Bellek Alanı: Gelen bilgi beyinde kaydedilir, anlaşılır, yorumlanır ve daha sonra kullanılmak üzere bellekte kullanılır. Özel öğrenme güçlüğünde kısa süreli, uzun süreli ve işleyen bellek ile ilgili güçlükler yaşanır. Özel öğrenme güçlüğü olan birey; şiirleri, şarkıları, çevresindeki kişilerin isimlerini, işittiklerini, gördüklerini ve bunların sırasını, sürekli tekrarlanan işleri yapmayı hatırlamada güçlük çeker (yemekten önce elini yıkamayı unutma, günler, aylar, sayılar ve alfabenin ardışıklığını hatırlayamama gibi). Yeni öğrendiği bilgiyi hatırlamada ve sırasıyla anlatmada zorlanır. Okul araç-gereçlerini sıkça kaybeder ya da okulda unuttur.

Dikkat-Konsantrasyon Alanı: Dikkat dağınıklığı algıda bozukluğa neden olabilir ya da algı bozursa dikkat dağılıbilir. Bireyin algıladığı uyarıcıya tepki göstermesi için dikkatini ona yöneltebilmesi gerekir. Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler sözlü yönergeleri dinlemede, izlemede zorlanır. Dikkatini bir noktaya odaklamakta güçlük çeker, dikkat süresi kısadır. Okurken, yazarken de dikkat problemi yaşar.

Sıralama-Organizasyon Alanı: Özel öğrenme güçlüğü olan birey haftanın günlerini, ayların, mevsimlerin, sayıların, alfabenin harf sırasını karıştırır. Ayrıca belirli bir sıra içinde

yapılması ya da bilinmesi gereken şeylerin sırasını karıştırır, dinlediği, okuduğu bir öyküyü anlatması istendiğinde öykünün başını sonunu karıştırır, sözlü ya da yazılı olarak düşüncelerini sırayla ifade etmekte güçlük çeker, sıralı çizimlerde ardışıklığı sürdürmez. Özel öğrenme güçlüğü olan birey, her zaman yaptığı işleri yerine getirmede, bir işe başlamada ve bitirmede zorlanır. Araç-gereçlerini temiz, düzenli bir şekilde korumada, ödevlerini ve projelerini planlamada, yaptığı işleri kontrol etmede güçlük çeker. Düşüncelerini düzenlemede ve düzgün bir sırada ifade etmede de zorlanır. Bu bireyler verimli ders çalışma konusunda akranlarına oranla daha fazla sıkıntı yaşayabilirler.

Duygusal-Sosyal Alan: Arkadaş edinmede güçlüğü olabilir. Arkadaşları tarafından kolay yönlendirilebilir. Jest ve mimikleri anlamada güçlük yaşadığından (kızgınlık ifadesini anlayamamak vb.) iletişimde, duygularının kontrolünde zorlanır, aşırı tepki gösterebilir, düşünmeden harekete geçebilir. Değişikliklere zor uyum sağlar. Duygulanımları sık değişir, benlik saygısı düşüktür ve kendisine güveni azdır. Öğrenmeyle ilgili çok sayıda travmatik yaşantıları vardır. Alt ıslatma, karın ağrısı, okul reddi, okuldan kaçma gibi davranış bozuklukları görülür.

Özel öğrenme güçlüğü olan bireyler öğrenme için gerekli olan bilişsel strateji geliştirebilme güçlüğü yaşayabilirler. Akademik alanlarda yetersizlikleri vardır. Ancak bu bireyler tüm belirtileri taşımayabilir ve/veya bu belirtileri farklı yoğunlukta gösterebilirler.

Güçlü Oldukları Alanlar: Özel öğrenme güçlüğü olan bireylerin akademik becerileri aynı yaş ve zekâ seviyesindeki akranlarından daha düşük bir düzeyde olmasına rağmen güçlü, yetenekli oldukları alanlar da bulunmaktadır. Bu bireyler meraklı ve çevrelerine karşı ilgili olabilir, ilgi duydukları alanlarda daha kolay kavrayabilirler. Sözcükler yerine resimlerle düşünebilirler. Sezgisel yolla problem

özme becerileri ve hayal güçleri gelişmiş olabilir. Yaratıcıdırılar. Pratik çözüm yolları bulabilirler. Bir matematik sorusunu kâğıt kalem kullanmadan zihinden çözebilirler. Bir makineyi kılavuzu okuyup çalıştırmak yerine bir bakışta anlayıp çalıştırabilir ve icatlar yapabilirler.

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ YAŞAYAN ÇOCUKLARIN AİLELERİNE ÖNERİLER

- Çocukta özel öğrenme güçlüğü olabileceğini düşündüğünüzde bir uzmana götürün. Gerekli tıbbi ve psikolojik ölçümleri yaptırın.
- Öğretmeninden bilgi ve yardım istenmeli, öğretmeniyle ortak bir çalışma planı geliştirilmelidir.
- Çocuğun bireysel özellikleri, kapasitesi ve sınırları bilinmelidir.
- Harfleri ters yazıyorsa; harflerin yazılı olduğu kartlar hazırlayarak yazarken karta bakarak doğru yazması sağlanmalıdır. Yazma alıştırmaları yaptırılmalıdır.
- Doğru hecelemede, yazmakta zorlanıyorsa; cümleler, kelimeler gruplara ayrılmalıdır. Her gün belli bir grubu yazması sağlanıp çalıştırılmalıdır. Bakmadan yazdırılmalı, hataları çocuğa gösterilmeli ancak yazdıkları silinmemelidir. Biraz zaman geçince doğrusunu yazması sağlanmalıdır.
- Matematik problemlerinde zorlanıyorsa, matematik seviyesi tespit edilmelidir. Öncelikle eski bilgileri tekrarlatılmalı, öğrendiklerini karıştırmaması için basit işlemlerle başlanıp yavaş yavaş ilerlenmelidir.
- Çalışırken birden fazla duyuya (işitsel, görsel, dokunsal) hitap edilmeli, sık sık tekrar yapılmalıdır.
- Okumayı öğrenmede güçlük çekiyorsa; öncelikle okuma seviyesi tespit edilmelidir. Tümdengelim (bütünden, parçaya) yöntemi kullanılmalıdır.

- Okul dışında destekleyici eğitim ve çalışmaların yapılması için gerekli yerlere yönlendirilmelidir.
- Sabırlı, anlayışlı, hoşgörülü ve teşvik edici olunmalıdır.
- Her bireyin kendine ait ilgi ve yetenekleri olduğu unutulmadan, çocuğun yapamadıkları üzerinden değil yapabildikleri üzerinden hareket edilmelidir. Başardıkça teşvik edilmeli, kendini ifade etmesine farklılıklarını ortaya koymasına izin verilmelidir.
- Çocuğun kendini rahat ve güvende hissettiğinden emin olunmalıdır.
- Çocuğunuzu olduğu gibi kimse ile kıyaslama yapmadan ve tüm özellikleri ile kabul edin.
- Dikkati çabuk dağıldığından çalışma süreleri kısa tutulmalı. Boncuk dizme, nesnelere gruplama, ayırma, düzeltme gibi dikkati yoğunlaştırıcı etkinlikler yaptırılmalı.
- Günlük işlerde yardım etmesi sağlanmalı.
- Başaramayacağı ödevler, görevler, sorumluluklar verilmemeli. Kendisini başarısız ve olumsuz değerlendirmesine engel olunmalı. Kendine güvenini kazanması için gerekli destek verilmeli, sosyal faaliyetlere yönlendirilmelidir.
- Tutarlı davranılmalı, bir gün sabırlı ve anlayışlı iken diğer gün sabırsız ve anlayışsız davranılmamalı. Aynı zamanda çocuğa karşı diğer aile bireylerinin de birbirleriyle tutarlı olması gerektiği unutulmamalıdır.
- Çocuğa yeterli ilgi ve sevgiyi verilerek, onun sizin için ne kadar değerli ve önemli olduğu her defasında belirtilmelidir.

ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ YAŞAYAN ÇOCUKLARIN ÖĞRETMENLERİNE ÖNERİLER

- Çocuğun bireysel özellikleri ve kapasitesi iyi bilinmelidir.
- Çocuğun ilk tercihi tespit edilip, sağ ve sol ayırımına bakılmalıdır. Eğer çocuk iki elini de kullanıyorsa öğretmen değişik alıştırmalar yaptırarak etkin olarak kullanılan eli tespit etmeye çalışmalıdır.
- Çocuğa sağını, solunu kesin olarak öğretmek önemlidir (Örneğin, saat taktığı kolun sol kol, yazı yazdığı elin sağ el olduğu gibi).
- Harfleri ayırmaştırabilmesi için çocuğun anlayabileceği ifadeler kullanılabilir. Örneğin; d ve b harflerinde büyük d'nin karnı bu tarafta, küçük d'nin karnı diğer tarafta demek ki küçük d annesine uymuyor, küçük d yaramaz. "b" ise annesine uyuyor. Uslu çocuk olan b gibi.
- Bir öğrenci okunaklı, hızlı, doğru ve düzenli yazamıyorsa, öğretmen endişeye kapılmadan sabırlı davranmalıdır.
- Kolay anlayabilecekleri kısa kelimelerden, basit cümleler yazdırılmalıdır.
- Bu çocukların anlam dünyası dengesiz ve belirsizdir. Devamlı bir kararsızlık içinde olduklarından çoğunlukla bocalarlar. Bu yüzden sık sık yönlendirme yapılmalıdır.

- Grup içinde çalışırken kolaylıkla başarabileceği görevler verilmelidir.
- Resimli kitaplar daha çok kullanılmalıdır.
- Her öğrenci ile teke tek ilgilenilmeli ve öğretmenin kolaylıkla görebileceği bir yere oturtulmalı, sık sık jest ve mimiklerle katılımı sağlanmalıdır.
- Çocuğun kendisini olumlu değerlendirmesini sağlayın. Çocuk başarabileceğine inandırılmalı ve çabaları ödülle desteklenmelidir.
- Eğitime en başarılı olduğu yerden başlanmalı, tam başarılı olmadan başka bir çalışmaya geçilmemelidir.
- Okuma alıştırmaları günde 2 –3 kez, 5- 10 dakikalık devreler halinde yaptırılmalı ve düzenli bir şekilde yüksek sesle yaptırılarak, çocuk yorulunca ara verilmelidir.
- 2 – 3 cümlelik okuma parçaları üzerinde çalışılmalıdır. Bu okuma parçaları çocuğun ilgi duyduğu konularda seçilmeli, öğrendiği parça anlattırılmalı ve okurken satırları cetvelle veya parmakla takip etmesine izin verilmelidir.
- Yazmaya hazırlık döneminde tahta ve plastikten harfler, oyun hamuru ve harf resimleri verilmeli, harf yazdırılırken adı söylenmeli ve çizilmeli, bir yandan da çocuğun bunu sesli ve yazılı olarak tekrar etmesi sağlanmalıdır.
- Çocuğun yaptığı imla hatalarını kendisinin bulması sağlanmalıdır.
- Sözlük kullanarak sözcük dağarcığı zenginleştirilmelidir.
- Sınavlar sözlü veya test olarak uygulanmalıdır.
- Öğrendiği konuların devamlılığı için aile ile sıkı bir işbirliğine girilmelidir.
- Sosyal aktivitelere katılmasını sağlanmalıdır.
- Graplama, ayırt etme, düzenleme vb ödevler verilmelidir.
- Görsel algı becerilerinin gelişimine yönelik etkinlikler yapılmalıdır.
- İçinde bulunduğu gelişim döneminin özelliklerini iyi bilinmelidir.
- Olumsuz etiketlemelerden (yaramaz, tembel, dikkatsiz vb.) kaçınılmalıdır.

KİTAP ÖNERİLERİ

REHBER BENİM

Yazarlar: ZİYA SELÇUK, ENVER DEMİREL YILMAZ

PDR uzmanlarının ve öğretmenlerin yaşamını kolaylaştırmayı hedefleyen bu kitap;

-Bireysel farklılık, mizaç, karakter, kişilik kavramlarına yeni bir yaklaşım getiriyor,

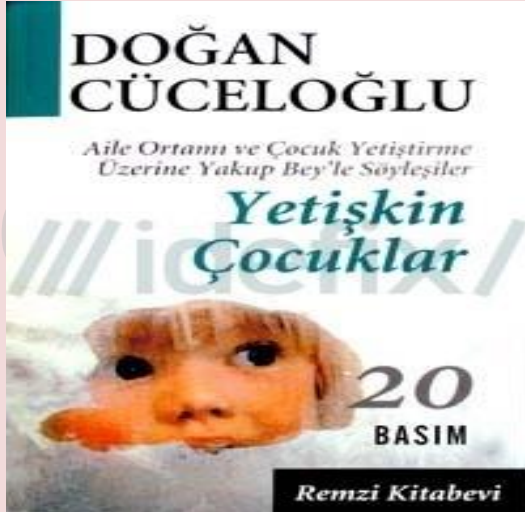
-güncel ihtiyaçlara yanıt verebilecek mizaç temelli bir rehberlik sistemi öneriyor,

-Eğitsel rehberlik hizmetlerinin sınıf içi ve dışında bütünsel olarak uygulanabilmesine fırsat sunuyor,

-Bireysel farklılıklara getirdiği yeni yaklaşımla kişisel rehberliği zenginleştiriyor,

-Mesleki rehberlik için doğal bir çıkış yolu gösteriyor,

-Öğretmenlerin mizaç tiplerinin öğretmenlik anlayışlarını nasıl etkileyeceğini ve geliştireceğini ortaya koyuyor.

YETİŞKİN ÇOCUKLAR

Yazar: DOĞAN CÜCELOĞLU

Timur üniversiteli bir genç, üniversite eğitimini sürdürürken teyzesi Hatice Hanım'ın evinde kalıyor. Hatice Hanım'ın kocası Recep Bey'in çocukları Ayla ve Erol'a yaptıkları muameleyi gördükçe çok üzülüyor; fakat ne yapacağını bilemiyor. Böyle durumlarda kendine yol gösteren olgun ve bilge kişi Yakup Bey'i arar.

Kitapta anlatılan hepimizin çok yakından bildiği bir öykü. Kendimizi daha yakından gözlememize, daha yakından tanımamıza yol açacak bir öykü.

BEDENİM BANA AİT

Türkçe (Orijinal Dili:Almanca)

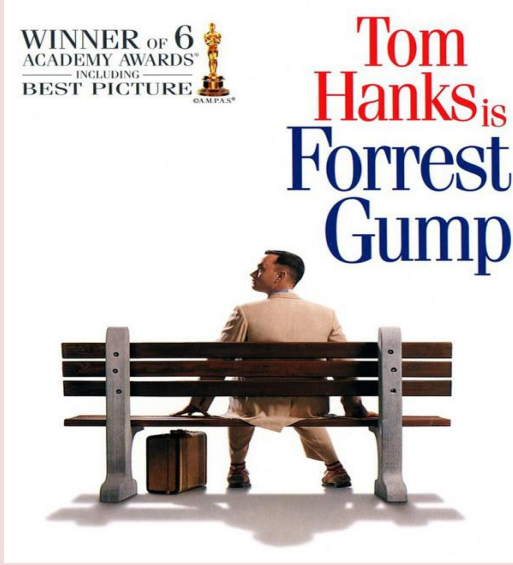
32 s. -- 2. Hamur-- Ciltsiz -- 19 x 26 cm

İstanbul, 2014

Orijinal isim: Mein Körper Gehört Mir!

Gergedan

FİLM ÖNERİLERİ

FORREST GUMP

Vizyon Tarihi:06 Temmuz 1994
Yapımı:1994 - ABD
Tür:Dram , Romantik
Süre:142 Dak.
Yönetmen:Robert Zemeckis
Oyuncular:Tom Hanks , Robin Wright , Gary Sinise , Sally Fi-eld , Mykelti Williamson
Senaryo:Eric Roth
Yapımcı:Wendy Finerman , Charles Newirth

İMPARATORLAR KULÜBÜ

Yapımı : 2002 – ABD
Tür : Dram
Yönetmen : Michael Hoffman
Oyuncular : Jesse Eisenberg , Emile Hirsch , Patrick Dempsey , Ke-vin Kline , Embeth Davidtz
Senaryo : Neil Tolkin , Ethan Canin

KOMŞUM TOTORO

Yönetmen: Hayao Miyazaki
Yayın tarihi: 16 Nisan 1988 (Japonya)
Öykü: Hayao Miyazaki